

Roela rahvamaja
poolesajast
tegutsemisaastast 42
on seda juhtinud
Alavered. 39 aastat
Reet ja kolm aastat
tema poeg Tarmo.
Kui palju Alaveresid
aga on ühel või teisel
moel rahvamaja
tegemistes osalenud,
läheb keeruliseks kokku
lugeda.



Pooltsada aastat kestnud rahvamaja tõi külarahva kokku

ANDRES PULVER
andres.pulver@
virumaateataja.ee



Nii Tarmo kui ka Reet mõnsid, et Alavere maffiaks on nende suguvõsa rahvamajaga seoses kutsutud küll. “Eks me oleme emaga inimestena ikka erinevad ja päris tema moodi ma kõike ei tee,” lausus 2016. aastast Roela rahvamaja eesotsas olev Tarmo Alavere.

Reet Alavere alustas Roela sovhoosi ametiühingu klubi juhina maja avamisel, ja kui aastad 1974–1982, mil ta töötas Väike-Maarjas, välja arvata, siis oli ta juhataja kuni poja ametisse astumiseni. Aga rahvamajaga on ta seotud ikka. “Praegu on mul uhke tiitel – majapere-naine,” ütles Reet Alavere muheledes.

Tarmo Alavere rääkis, et 1969. aasta 26. detsembril peetud avapeol olivat ta kolmeaastase mudilasena laulnud, kuid ise ta seda ei mäleta. Ja kuna kogu tema elu on suuresti selle maja seinte vahel möödunud, ei teagi ta täpselt, mis on tema esimene mälestus rahvamajast. “Minu jaoks on see maja kogu aeg olemas olnud,” sõnas ta.

1970. aasta Punane Täht kirjutas aga tillukeses nupukeses Roela klubi avapeost: “Kõige soojema aplausi osaliseks sai väike Tarmo Alavere, kes esitas laulud “Põdra maja” ja “Kaks kalameest”.”

Pool sajandit ja kauemgi on Roelas taidlusega tegelenud kanged õed Kärt Põllu ja Mall Moor. “Rahvamaja on küla süda ja siin on saanud 50 aastat käia,” kiitis Põllu. Ta meenutas, et klubi valmimist oodati poole sajandi eest innukalt.

Mall Moor, kes on rahvatantsu tantsinud koguni 65 aastat, meenutas, et proove tehti

pooleliolevas majas ning ehitajatest ei lastud end segada. Praegu Moor ise enam ei tantsi, küll aga juhendab-õpetab tantsijaid. Ja laulab koos õega ansambelis. Nüüd elab Roelas inimesi julgelt poole vähem kui 50 aasta eest, kuid rahvamaja tühjaks pole jäänud. Taidlejad, kes rahvamajas proove teevad, on poolesaja ringis, lisaks kasutavad rahvamaja ruume oma kokkusaamisteks Roela eakate klubi Rimmelgas, kus liikmeid üle neljakümne, ja mittetulundusühing Roela Kodukant. Ka on rahvamaja koht, kus Roela inimesed saavad käia näitusi kaemas.

Juubelipeole tulnud said vaadelda sealsamas Roelas oma kooliteed alustanud filmimehe Arvo Iho fotosid vanausuliste elust Peipsi ääres.

Pidulised olid aga enamasti eakamad inimesed. Kärt Põllu rääkis, et kohalikud on ikka maja täitnud ja põlvkond on tapsipi vahetuma hakanud, aga

noored võiksid tõepoolest aktiivsemad olla. “Aga eks noortel on oma elu ja pärast seda, kui meil Roelas enam keskkooli ei ole, lennatakse ruttu laiali,” sõnas ta.

Kõige raskemad ajad olid Roela rahvamajale eelmise sajandi üheksakümnendate aastate alguses. Maja lagunes ja raha nappis. Aga siis oli raske igal pool.

Praeguseks on maja korras ja toimib kohalike inimeste sõnul hästi. Suurem remont tehti juba selle sajandi alguses. Arhitektuuriajaloolase Mart Kalmu hinnangul on Roela rahvamaja, mis ehitatud tüüpprojekti alusel, säilinud väga stiilsena ja euroremondiga majale tekitatud kahju on minimaalne.

Laupäeval peetud sünnipäevapeol tervitasid Roela rahvamaja juubeli puhul Voldemar Kuslap ja Peeter Kaljumäe, silmailu pakkus tantsutrupp Amici ja jalga sai keerutada ansambli Vanaviisi saatel.

Juubelipeol nautiti kontserti, maiustati ja löödi tantsu.



VOLDEMAR KUSLAP: “Mul on oma nišš ja ikka kutsutakse”

Roela rahvamaja juubelipeol oli peaesineja armastatud laulja Voldemar Kuslap, kes oli astunud üles ka 50 aastat tagasi, mil hoone Roela sovhoosi ametiühingu klubi nime all avati. Nüüd, 50 aastat hiljem, on 82-aastane vanahärra endiselt vormis, laulab armastatud laule ja pajatab võrtsikaid lugusid oma teatriteest Estonias.

ANDRES PULVER
andres.pulver@virumaateataja.ee

Kas Roela rahvamaja avapidu on veel meeles?

Täitsa meeles on. Olime esinemas naabrimehe Kalmer Tennosaarega ja Maie Tõnso vist laulis ka. Helilooja Hans Hindpere saatis meid oma ansambliga.

Sõnalist osa tegi Eino Baskin, kes oli just Eestisse tagasi tulnud – oli ta ju vahepeal mitu aastat Leningradis. Mäletan, et Baskin veel uuris minu käest, millised naljad peale lähevad ja mida oleks mõistlik rääkida, ta ju ei tundnud veel päris hästi siinseid olusid.

50 aastat tagasi oli väga lumerohke talv ja teed olid libedad ning ega ma eriti siia ei kippunud. Tennokas rääkis, et veidi varem oli ta Sulev Nõmmiku ja Vello Viisimaaga Jõhvi kandis esinemas käinud ja koduteel autoga uperpalli teinud. Nõmmik olevat ühtäkki hakanud kurtma, et midagi tilgub talle krae vahele. Viisimaa kostnud tagant, et see on tema konjak, mida parasjagu lahendati.

Ja suur gripilaine oli ka parasjagu. Baskin muudkui krõmpsutas toorest sibulat ja jagas meile ka. Kas sellest ka mingit kasu oli, ei oska öelda.

Avamine oli aga väga pidulik ja uhke ning meie jaoks erines see küll väga palju tavalistest reaasinemistest.

Kas midagi avapeo repertuaarist ka juubeliõhtul esitusele tuleb?

Vaat seda ma küll ei mäleta, mida ma tollal laulsin. Aga ei usu, et mõni lugu kattuda võiks. Tollal lauldud lugusid mul enam eriti kavas ei ole.

Kui palju teil praegu esinemisi on?

Ikka jätkub. 82 on muidugi 82, aga mul on oma nišš ja ikka kutsutakse. Esinemised aitavad püsida vormis nii vaimsest kui ka füüsiliselt ja ka häält korras hoida.

Laulan seda, mida kuulda tahetakse – populaarseid est-raadilugusid Eesti ja välismaa autoritelt ning ka natuke ope-retiklassikat.

Kas teatrilavaga on joon all?

Viimase etenduse tegin aasta eest. Aitab küll – 55 aastat laval olemist on väga pikk aeg. Muidu ei saagi aru, aga kui Metsakalmistule lähen, on seal terve kvartal toredaid kolleege täis.

Mul on pööraselt vedanud, sest olen saanud töötada koos tõeliste korüfeedega. Georg Ots, Tiit Kuusik, Hendrik Krumm, Margarita Voites, Anu Kaal, Teo Maiste, Mati Palm, Helgi Sallo – on ju uhke nimekiri. Ja kõigi nendega koos on saanud laval olla ja nendelt midagi õppida.

Ja seda pean küll ütleva, et ka omal ajal oli meil Estonias tänu Neeme Järvile ja Eri Klasile võrdlemisi rikkalik ja huvitav repertuaar. Tuleb meelde, et kui me Rossini ooperiga “Türklane Itaalias” Leningradis gastrolle andsime, tunti huvi, kust me nii huvitava asja oleme leidnud. Vastus oli lihtne – Leningradi Maria teatri arhiivist.



Baskin muudkui krõmpsutas toorest sibulat ja jagas meile ka.

VOLDEMAR KUSLAP